

**Dokument Wytycznych Technicznych dla Dalszych
Użytkowników. Badanie Wstępne.**
(Realizacja Projektu Rejestracji, Oceny, Udzielania Zezwoleń i Stosowanych
Ograniczeń w Zakresie Chemikaliów *Reach* 3.5-1)

**Załącznik 2:
Istniejące systemy przepisów i informacji
stosowane przez dalszych użytkowników**

**Danish Toxicology Centre (DTC), Dania
Ökopol, Niemcy
Risk & Policy Analysts (RPA), ZK**

We współpracy z:

**DHI – Water & Environment, Dania
BRE Environment, Zjednoczone Królestwo
Baltijas Vides Forum, Łotwa**

Załącznik 2

Istniejące systemy przepisów i informacji związanych z chemikaliami stosowane przez dalszych użytkowników	5
1. Karty charakterystyki	5
1.1 Wprowadzenie	5
1.2 Nowe wymagania komunikacji w łańcuchu dostaw dla substancji i preparatów chemicznych	5
1.3 Istniejące karty charakterystyki i obecny stopień wdrożenia	6
2. Inne systemy komunikacji związane z chemikaliami	12
2.1 Duński system kodów numerycznych dla farb, lakierów, lepiszczy, spoiw (kody MAL)	12
2.2 System GISBAU	12
2.3 Baza danych IMDS	13
2.4 Eko-etykieta „EU flower” i inne regionalne eko-etykiety	14
2.5 Środowiskowe deklaracje produktowe (EPD)	14
3. Ogólne wymagania w istniejących przepisach dotyczących chemikaliów	15
Aneks 1 Obowiązkowe nagłówki karty charakterystyki (oraz nieobowiązkowe).....	20

Załącznik 2

Istniejące systemy przepisów i informacji związanych z chemikaliami stosowane przez dalszych użytkowników

Niniejszy załącznik opisuje systemy informacyjne dostępne do przekazywania istotnych informacji dotyczących substancji i preparatów chemicznych w obie strony wzdłuż łańcucha dostaw. Szczególnie dokładnie zostały omówione karty charakterystyki, które są obowiązującym systemem dla substancji i preparatów chemicznych, lecz również inne obowiązujące lub dowolne systemy, wynikające z zobowiązania składania pewnych informacji klientom również w przypadkach, gdy stosowanie kart charakterystyki nie jest obowiązkowe (REACH art. 30). Ponadto przedstawiono obecne kluczowe przepisy odnośnie chemikaliów.

1. Karty charakterystyki

1.1 Wprowadzenie

Niniejszy dokument nie ma na celu przedstawiania wszystkich nowych wymagań REACH dotyczących kart charakterystyki, ponieważ kwestia ta została omówiona w innym Projekcie Wdrożenia REACH (RIP 3.2-1). Praktycznie zamierzeniem jest opisanie obecnego funkcjonowania kart charakterystyki jako narzędzia informatycznego w dół łańcucha dostaw, oraz kwestii, których zamierzeniem powinno być promowanie stosowania kart charakterystyki w odniesieniu do nowych wymagań. W tym zakresie głównym punktem zainteresowania będzie korzystanie przez użytkowników z dalszych poziomów łańcucha z informacji kart charakterystyki, otrzymanych z początku łańcucha.

W związku z powyższym następujące aspekty będą szczególnie dokładnie omawiane:

- ✚ analizowanie dostępnej wiedzy związanej z kartami charakterystyki w odniesieniu do istniejących przepisów chemicznych w UE
- ✚ określenie potencjalnych barier dla obecnego stosowania i środki do rozważenia dla nowych kart charakterystyki, które mają być stosowane jako narzędzie komunikacji
- ✚ analizowanie środków dla przekazywania informacji w przypadkach braku obowiązywania kart charakterystyki

1.2 Nowe wymagania komunikacji łańcucha dostaw dla substancji i preparatów chemicznych

Karty charakterystyki są w dużej mierze takie same w ramach REACH jak i w istniejącej dyrektywie, jednak wprowadzono kilka zmian związanych z załącznikiem, który obejmuje opis warunków zastosowania i zalecane środki zarządzania ryzykiem (np. scenariusz narażenia) dla określonych zastosowań.

Krótko mówiąc propozycje REACH wymagają, aby karty charakterystyki – poza obecnymi informacjami – obejmowały również następujące aspekty:

- ✚ Scenariusz narażenia może zostać załączony do karty charakterystyki dla substancji produkowanych/importowanych w ilości ponad 10 ton/rocznie, i będzie właściwie uwidoczniony w karcie charakterystyki,
- ✚ Klienci muszą jedynie zastosować substancje w ramach określonych w karcie charakterystyki (zidentyfikowanie zastosowanie, warunki zastosowania i środki

zarządzania ryzykiem) i odzwierciedlają odpowiednie informacje w kartach charakterystyki dla swoich klientów.

- ✚ Klienci mogą również podjąć decyzję o przygotowywaniu własnych raportów bezpieczeństwa chemicznego i scenariuszy narażenia dla własnych potrzeb i zastosowania na końcu łańcucha, oraz przygotowywać karty charakterystyki dla swoich klientów.
- ✚ Klienci winni są przekazywać dostawcom nowe informacje o zagrożeniach w odniesieniu do zakupionych substancji/preparatów, a ponadto zapewniać informacje dotyczące nieodpowiednich środków zarządzania ryzykiem (>10 ton/rok).
- ✚ Numer rejestracyjny dla substancji zarejestrowanej w ramach REACH – również dla tych, które nie zostały zaklasyfikowane jako niebezpieczne – powinien zostać przekazany klientowi.
- ✚ Na życzenie klienta, karta charakterystyki może być przetłumaczona na żądany język oficjalny UE.

Ze względu na fakt, że REACH jest przepisem, przepisy wdrożeniowe Krajów Członkowskich nie będą już wymagane.

Ponadto dla substancji i preparatów ujętych przez REACH, w przypadkach, gdy karty charakterystyki nie są wymagane, należy zapewnić ‘dokument informacji o zagrożeniu’ celem poinformowania klienta odnośnie numeru rejestracji jeśli jest dostępny, wszelkich rejestracjach i/lub narzuconych ograniczeniach, oraz środkach zarządzania ryzykiem koniecznych dla bezpiecznego stosowania substancji/preparatu.

1.3 Istniejące karty charakterystyki i obecny stopień wdrożenia

Karty charakterystyki – sytuacja obecna

Dyrektywa UE dotycząca kart charakterystyki (Dyrektywa UE 91/155/EWG zmieniona Dyrektywą UE 2001/58) jest minimalną dyrektywą wymagającą krajowego wdrożenia drogą ustawodawstwa krajowego. Szereg krajów członkowskich UE w związku z tym wdrożyło różne ilości specjalnych krajowych wymagań, np. krajowy przepis dotyczący pewnych chemikaliów stanowiących podstawę do obaw w środowisku pracowniczym, aby karty charakterystyki były przedstawiane w językach narodowych (np. Szwecja, Norwegia, Dania, Austria i inne). Poza wdrożeniem środków zarządzania ryzykiem, karta charakterystyki zawiera informacje istotne dla szeregu innych regulacji:

- ✚ Rozporządzenie o klasyfikacji i etykietowaniu (Dyrektywa o Substancjach 67/548/EWG oraz Dyrektywa o Preparatach 1999/45/WE).
- ✚ Rozporządzenie o produktach niebezpiecznych (ADR, IMDG, IATA),
- ✚ „Young people at work” (Młodzi pracownicy) (Dyrektywa UE 94/33/WE),
- ✚ Środki chemiczne (Dyrektywa UE 98/24/WE),
- ✚ Odpady niebezpieczne (UE 2000/52),

Tak więc informacje zawarte w karcie charakterystyki stanowią podstawę dla szeregu przepisów, takich jak klasyfikowanie i oznaczanie, karty niebezpieczeństwa w transporcie TREMCARDS i instrukcje dla miejsc pracy.

Karta charakterystyki jest obowiązkowa dla niektórych chemicznych substancji i preparatów przeznaczonych do użytku zawodowego. Karta jest obowiązkowa, gdy jedno lub więcej z poniższych wymagań zostanie spełnionych:

- ✚ Zaklasyfikowany jako substancja niebezpieczna zgodnie z Dyrektywą o Substancjach 67/548/EWG oraz Dyrektywą o Preparatach 1999/45/WE
- ✚ Preparaty zawierające wagowo $\geq 1\%$ preparatów niegazowych i objętościowo $\geq 0.2\%$ preparatu gazowego substancji stwarzającej zagrożenie dla zdrowia lub środowiska
- ✚ Zawiera substancję, w stosunku do której Wspólnota ustanowiła ograniczenia narażenia miejsca pracy.

Karta charakterystyki powinna ułatwiać użytkownikowi przeprowadzenie swojej oceny ryzyka i zidentyfikowanie odpowiednich środków umożliwiających uniknięcie niekorzystnych skutków dla zdrowia ludzkiego w miejscu pracy i w środowisku. Ponadto zawiera informacje, które mogą się okazać przydatne w zarządzaniu ryzykiem związanym z wyrobami, co pomaga zapobiegać niekorzystnym wpływom na zdrowie konsumenta i środowisko w czasie jego użytkowania i utylizacji. Dodatkowo karta charakterystyki zawiera informacje dotyczące emisji do środowiska zewnętrznego i utylizacji odpadów dla zredukowania takich emisji.

Karta charakterystyki powinna być przedstawiona nie później niż przy pierwszej dostawie niebezpiecznej substancji lub preparatu. Gdy informacje w karcie charakterystyki uaktualniane są istotnymi zmianami, uaktualniona karta charakterystyki musi zostać dostarczona każdemu, kto otrzymał produkt w okresie 12 miesięcy przed uaktualnieniem.

Informacje w karcie charakterystyki podawane są w postaci 16 pozycji (Załącznik 1).

Przepływ karty charakterystyki

Karta charakterystyki dla preparatu jest częściowo oparta o informacje, które formulator otrzymał od swoich dostawców. Poza podstawowymi aktywnymi substancjami, preparaty chemiczne, takie jak detergenty, farby lub oleje silnikowe mogą zawierać szereg dodatków.

Przykład typowej sytuacji dla autoringu karty charakterystyki został przedstawiony poniżej.

Surowiec X Substancja	Surowiec Y Substancja	Preparat Z Substancja
A	B	A
		C
		D
↘	↘	↘

Preparat XYZ
Substancja
A, B, C, D

Preparat XYZ został opracowany zarówno z czystych substancji, jak i z preparatu. W przykładzie, zarówno surowiec X i preparat Z zawierają substancję A. Karta charakterystyki surowca X zawiera podstawowe informacje odnośnie substancji A, podczas gdy karta charakterystyki preparatu Z zawiera informacje o zagrożeniu i ryzyku, które są właściwe dla danego preparatu.

Zasady do stosowania w autoringu zostały opisane w dyrektywie UE 91/155/EWG. W niektórych krajach członkowskich władze krajowe oraz pewne organizacje handlowe

opracowały wytyczne wyjaśniające szczegółowo procedury, jednak nadal jest to trudny proces, zwłaszcza dla MŚP.

Formulator preparatu zbiera informacje o niebezpiecznej substancji z karty charakterystyki dostawcy. Tak więc jakość i dostępność kart charakterystyki od dostawców są istotne dla prac wytwórcy związanych ze zgodnością chemiczną.

Z tego samego powodu informacja o każdej substancji jest stopniowo redukowana przy każdym etapie łańcucha dostawczego, przez który przechodzi, z czystej substancji do końcowego produktu. Ocena zagrożenia i ryzyka przeprowadzana jest przy każdym nowym etapie w dół łańcucha dostaw.

Pod pozycją 2 karty charakterystyki dla preparatów niebezpiecznych i niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne, producent/dostawca musi wymienić substancje niebezpieczne, wskazując prawidłową nazwę chemiczną, numer identyfikacyjny (EINECS [*Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym*]/ELINCES [*Europejski Wykaz Notyfikowanych Substancji Chemicznych*] lub CAS [*baza Chemical Abstracts Service*]), klasyfikację i zakres stężenia w preparacie. Wymagane informacje zależą od klasyfikacji zagrożenia substancji zawartych w preparacie.

Jednakże producent nie jest zobligowany do wyjawiania pełnego składu chemicznego preparatu, lecz powinien jedynie przedstawić opis rodzaju substancji niezaklasyfikowanej jako niebezpieczna. Nie wymagane są również informacje dotyczące wartości stężenia ani numery identyfikacyjne dla wymaganych substancji nie będących niebezpiecznymi.

Dostawca przedstawia planowane zastosowanie w karcie charakterystyki i opisuje odpowiednie środki zarządzania ryzykiem w oparciu o zamierzone zastosowanie jego klienta. Jednakże na ogół informacje zawarte w karcie charakterystyki nie obejmują wszystkich potencjalnych zastosowań produktu dalej w dół łańcucha dostaw. Dana substancja lub preparat mogą być stosowane dla celów innych niż te przewidziane przez wytwórcę, a zasadnicze informacje o takich zastosowaniach mogą nie być objęte kartą charakterystyki przygotowaną przez wytwórcę substancji lub formulatorów preparatów.

Tak więc karta charakterystyki może stosunkowo dobrze obejmować wymagania pierwszych (planowanych) etapów w łańcuchu produkcyjnym ('pierwszy' formulator), lecz wraz z kolejnymi etapami ma coraz mniej istotnych informacji, w związku z czym w niektórych przypadkach może mieć ograniczoną wartość dla użytkownika końcowego.

Jedną z podstawowych wad są nieaktualizowane informacje: informacje o substancji nie są aktualizowane ostatnimi ATP odnośnie substancji niebezpiecznych; OEL nie są określone odpowiednio dla danego kraju. Inną niedoskonałością jest jakość tłumaczeń lub brakujące tłumaczenia.

Narzędzia informatyczne stosowane w autoringu karty charakterystyki

W czasie ostatnich dekad opracowana została spora liczba narzędzi informatycznych celem ułatwienia obliczeń związanych z klasyfikacją niebezpieczeństwa i systematyzowania przygotowania karty charakterystyki. Istniejące narzędzia informatyczne różnią się; niektóre oparte są o jeden kraj, o przepisy UE, a inne to wielojęzyczne systemy obejmujące różne regionalne systemy przepisów prawnych (UE, BHP, GHS, inne).

Narzędzia informatyczne zapewniają wysoki stopień standaryzacji i spójności, lecz jakość zależy od logiki oprogramowana, jak również jakości danych w przepisach prawnych oraz katalogu zwrotów zastosowanego w czasie właściwego tłumaczenia. Mimo że narzędzia informatyczne dla kart charakterystyki mogą umożliwić duże oszczędności czasowe przy opracowywaniu podstawy dla standardowej karty charakterystyki; konieczne jest sprawdzenie, poprawienie a zwłaszcza określenie informacji przez eksperta.

Przeglądy jakości karty charakterystyki

Jakość informacji objętej w karcie charakterystyki była badana w szeregu badaniach i kontrolach przeprowadzonych przez władze krajowe we wspólnocie Europejskiej.

Swedish Chemical Inspectorate przeprowadził ponad 20 badań kontrolnych wśród producentów, dystrybutorów i importerów chemicznych¹. Badania wykazały wiele niedociągnięć jeśli chodzi o zgodność z bieżącymi przepisami. Ponadto badanie te zbadały prawidłowość klasyfikacji i oznakowania preparatów niebezpiecznych.

Podstawowe zaobserwowane niedociągnięcia w klasyfikowaniu i oznakowaniu były jak następuje:

- ✚ brakujące ostrzeżenia o ryzyku lub informacje o bezpieczeństwie
- ✚ brakujące symbole ostrzegawcze
- ✚ informacje o ryzyku i bezpieczeństwie nie przedstawione w języku narodowym (zgodnie z przepisem obowiązującym w Szwecji)
- ✚ nazwa produktu na opakowaniu różniąca się od nazwy produktu w karcie charakterystyki.

Jakość kart charakterystyki była oceniana dla 6 z 16 pozycji. Najczęściej spotykane niedociągnięcia obejmowały:

Pozycja karty charakterystyki	Uwagi	Częstość występowania
Pozycja 2: Skład/informacja o składnikach	Substancje wymienione w pozycji 2 oraz zakres stężeń nie są zgodne z klasyfikacją zagrożeń określoną w pozycji 15 oraz na etykiecie preparatu. Zakres koncentracji jest często zbyt szeroki, tzn. 10-30%, podczas gdy pułap klasyfikacji wynosi 20%.	10 – 15%
Pozycja 3: Identyfikacja zagrożenia	Brakuje informacji o zagrożeniach, lub informacja nie jest zgodna z informacjami podanymi w pozycji 15.	15-20%
Pozycja 4: Środki pierwszej pomocy	Zastosowano wyłącznie zwroty standardowe bez względu na niebezpieczne właściwości preparatu. Nie ma rozróżnienia pomiędzy zaleceniami np. dla preparatów powodujących korozję i niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne.	10-15%
Pozycja 11: Informacje	Częstym niedociągnięciem jest brak informacji, Na przykład brak jest informacji o możliwych objawach,	20%

¹ Kemikalinspektionen, Inspektion och vägledning, Karin Ruman, Göteborg 2000 slutrapport.
Kemikalinspektionen, Inspektion och vägledning, Susanne Norrthorn Risberg, Bagro Sillrén, RIO Stockholm 2002, Ett regionalt inspektioneprojekt
Kemikalinspektionen, Inspektion och vägledning, Marcus Hagberg, Jörgen Rosberg, Slutrapport från Ett regionalt inspektioneprojekt i Stockholm Januari 2004

toksykologiczne	brak informacji o różnych drogach narażenia lub brak informacji o właściwościach uczulających dla uczulających preparatów.	
Pozycja 12: Informacje ekologiczne	Częstym niedociągnięciem są zbyt wąskie informacje. W wielu przypadkach podane informacje są związane z pojedynczymi substancjami, a nie związane z preparatem.	25-30%
Pozycja 14: Informacje związane z przepisami prawnymi	Klasyfikacja nie jest zgodna z informacjami o substancjach podanych w pozycji 2. Nie określono wszystkich istotnych określeń dla ryzyka i bezpieczeństwa.	7-8%

Ocena ECLIPS 2004² przeprowadzona przez kompetentne władze z niektórych krajach członkowskich potwierdziła występowanie podobnych niedociągnięć, co w badaniach przeprowadzonych w Szwecji. Często uwagą było, że duże przedsiębiorstwa (wielu zatrudnionych) z certyfikowanymi systemami zarządzania (ISO 9000 lub ISO 14001) miały mniej niedociągnięć w porównaniu do mniejszych podmiotów oraz podmiotów nie mających systemów zarządzania.

Niedoskonałości wskazane w projekcie ECLIPS są jak następuje

Pozycja karty charakterystyki	Uwagi	Częstość występowania
Pozycja 2:	Brak substancji, nieprawidłowa klasyfikacja dla substancji, nieodpowiednia nazwa chemiczna, brakujące stężenie substancji	30%
Pozycja 3:	Nieprawidłowa klasyfikacja, brak opisu ryzyka, niewystarczające informacje	30%
Pozycja 7:	Zbyt ograniczone informacje, nieważne instrukcje, brak konkretnych zastosowań, brak informacji o użytkowaniu	25%
Pozycja 8:	Zbyt ogólny; brak OEL; sprzęt ochronny dla dróg oddechowych powinien być opisany bardziej szczegółowo. Nieodpowiedni rodzaj sprzętu ochronnego, brak osobistych środków ochronnych	30%
Pozycja 11:	Podane jedynie dane – brak podsumowania i opisu objawów. LD50 nieodpowiedni dla przeciętnego użytkownika. Brak informacji o uczulaniu	18%
Pozycja 12:	Brak danych i efektów. Brak wniosków	20%
Pozycja 15:	Klasyfikacja niewłaściwa, brak opisów związanych z ryzykiem i bezpieczeństwem	35%

Projekt ECLIPS stwierdził, że rozporządzenie o kartach charakterystyki nie zostało wystarczająco dokładnie opisane i że potrzebne są lepsze wytyczne.

Ponadto w Niemczech dokonano szereg analiz, zgodnie z poniższą listą.

² European Classification and Labelling Inspections of Preparations, including Safety data Sheets, czerwiec 2004

Brak notyfikowania nowej substancji: 37% [NONS 95/96]
Brak rejestracji istniejących substancji: 34% [EUREX 97-99]
Nieodpowiednia specyfikacja tożsamości substancji: 31% [NONS], 6% [SENSE 96/97]
Niedociągnięcia w klasyfikacji i oznakowaniu substancji niebezpiecznych: 50% [NONS],
Niedociągnięcia w klasyfikacji i oznakowaniu dla substancji z Załącznika 1: 25% [farby 10%] i 42% [farby 31%] [SENSE 96/97]
Niedociągnięcia w klasyfikacji preparatów: 62% [CLEEN 03]
Niedociągnięcia w kartach charakterystyki preparatów: 75% [CLEEN 03], 66% [BauA 2002]
Wady w wewnętrznym systemie dokumentacji: 57% [NONS],
Brak zgodności dokumentacji z wymaganiami Dyrektywy 92/32/EWG: 32% [SENSE]

Źródło: Umweltbundesamt: Analiza kosztów i korzyści nowej polityki dla chemikaliów w UE, Berlin, październik 2004

Niemieckie badanie również ujawniło pewne ogólne uwagi dotyczące różnych kwestii i korelacji:

- ✚ Wymagania prawne nie są znane lub nie zrozumiane (EUREX, NONS, ECLIPSE)
- ✚ Informacja i zdefiniowane zobowiązania są niejasne w przedsiębiorstwach (EUREX) lub
- ✚ Wewnętrzne systemy zarządzania danymi /inventaryzacje nie istnieją (NONS)
- ✚ Potwierdzono istnienie korelacji pomiędzy wskaźnikiem niedociągnięć, wielkością podmiotów oraz istnieniem certyfikowanego systemu – system zarządzania środowiskowego bardziej pomocny niż system zarządzania jakością
- ✚ Przedsiębiorstwa zorganizowane w stowarzyszenia mają nieznacznie niższy wskaźnik niedoskonałości niż niezorganizowane podmioty.

2. Inne systemy komunikacji związane z chemikaliami

Zamierzeniem podkreślenia innych systemów informacyjnych jest dokonanie oceny, czy istnieją obecnie systemy, które mogłyby wspomóc wdrażanie wymagań w ramach REACH art. 30 odnośnie zobowiązań przedstawiania informacji w przypadku, gdy karty charakterystyk nie są obowiązkowe.

2.1 Duński system kodów numerycznych dla farb, lakierów, lepiszczy, spoiw (kody MAL)

System kodów numerycznych składa się z dwóch numerów połączonych myślnikiem, np. 00-1 lub 3-5. Numer kodowy przedstawia konieczne minimalne środki ostrożności w niektórych sytuacjach w miejscu pracy (zastosowanie osobistego sprzętu ochronnego i/lub miejscowej instalacji wentylacji wyciągowej). Cyfra przed myślnikiem odnosi się do środka ostrożności które – jako niezbędne minimum – musi być podjęte dla zapobiegania wdychania oparów z produktu (wentylacja mechaniczna, zastosowanie respiratora). Cyfry po myślniku odnoszą się do środka ostrożności który – jako niezbędne minimum – musi zostać podjęty celem zapobiegania kontaktowi ze skórą i oczami oraz wdychania pyłów (ochrona twarzy, osłona, hełm, ubranie ochronne itp.).

Istotność dla REACH: System numerowania może być uznany za część informacji art. 30; na przykład, celem wskazania na opakowaniu produktu, że klient powinien być świadom informacji odnoszących się do chemikaliów w załączonych kartach informacyjnych lub kartach dostępnych w Internecie.

2.2 System GISBAU

System GISBAU zapewnia informacje dotyczące niebezpiecznych substancji, preparatów i materiałów, które występują w robotach budowlanych. System operowany jest przez niemiecki fundusz ubezpieczeniowy pracowników budowlanych³. Można uzyskać wiele rodzajów informacji:

Szczegółowe informacje dotyczące substancji i preparatów, projekty instrukcji dla pracowników (do wypełnienia przez przedsiębiorstwa wykorzystujące je), ogólne informacje o kwestii ‘niebezpiecznych substancji’ w różnych obszarach budowlanych.

Informacje mogą być sortowane dla rozmaitych celów. Osiąga się to dzięki zastosowaniu filtra według funkcji dla bazy danych: Przedsiębiorca, związek pracowników, firmowy lekarz, kierownik ochrony pracowników, pracownicy.

Informacje dotyczące konkretnych produktów: różne podmioty wytwarzające przedstawiały informacje produktowe do systemu w oparciu o swoje karty charakterystyki i informacje określające właściwości komponentów. Rodzaje informacji o produktach, które w zasadzie mogą być uzyskane z systemu (jeśli są dostępne) są podobne do tych, które znajdują się w kartach charakterystyki. Różnicą jest to, że pomiary dotyczące narażenia w miejscu pracy są zintegrowane, dzięki czemu możliwe jest uzyskanie bardziej konkretnych zaleceń dla zarządzania ryzykiem. Produkty są pogrupowane w grupy produktów, w zależności od przeznaczenia produktu, właściwości zdrowotnych i czasami rodzaju zastosowania (np. dyspersje żywic epoksydowych – ogólne – do rozpylania – dla rozkładania/nakładania pędzlem lub produkty cementowe – niska zawartość chromu – wysoka zawartość chromu). Każda grupa produktowa ma specjalny kod produktowy. Kod jest wydrukowany na karcie charakterystyki, kartach danych technicznych i oznakowaniu produktu przez producentów uczestniczących w systemie. Dla każdej grupy produktowej zapewniane są ogólne instrukcje dla miejsca pracy, które wymagają wypełnienia dla konkretnego miejsca pracy przez zatrudniającego; ogólne informacje odnoszące się do wszystkich produktów w grupie produktowej: opis produktu (do czego jest przeznaczony, jakie są ogólne składniki), zalecenia dla bezpieczniejszych produktów (np. stosowanie produktów o niskiej zawartości rozpuszczalników). Informacje o pomierzonym narażeniu, informacje o skutkach zdrowotnych i zalecenia dla bezpiecznego używania (przechowywanie, transport, zalecenia procedur po wypadkach i zdarzeniach, osobisty sprzęt ochronny). Informacje są dostępne z Internetu i z płyty CD ROM.

Istotność dla REACH: System grupuje rozmaite produkty i formy narażenia. Jest to również wspomagane przez pomiary narażenia miejsca pracy. Można przedyskutować z osobami odpowiedzialnymi w GISBAU czy system ten mógłby być pomocny dla zdefiniowania zastosowań i jako dane dodatkowe dla przygotowywania scenariuszy narażenia. Istnieje współpraca i wiedza wspólna dla organizacji ochrony pracowników a różnymi formulatorami

---

³ Jest to specjalny niemiecki system: wszyscy pracownicy muszą być członkami funduszu ubezpieczeniowego. Organizacje te są stworzone według branż przemysłowych, w tym przypadku dla branży budowlanej. Ich działania ukierunkowane są na różnego rodzaju ochronie pracowników

materiałów budowlanych. Można by to w przyszłości wykorzystać przy pracach nad zaleceniami dla zarządzania ryzykiem w łańcuchach budowlanych. Kwestia czy jest to dobrym punktem wyjścia powinna zostać przedyskutowana z sektorem budowlanym. Zawarta jest niewielka ilość informacji o środowisku i konsumentach.

Bardzo pomocna dla wewnętrznej organizacji w przedsiębiorstwach: baza danych może być wykorzystana do tworzenia inwentaryzacji chemicznej i zyskiwania wsparcia w przygotowywaniu instrukcji dla pracowników.

Nie ma wsparcia w komunikacji w przedsiębiorstwie, nie ma kwestii odnoszących się do łańcucha dostaw. System oparty jest na informacji o zagrożeniach i na istniejących kartach charakterystyki.

Odniesienie do REACH nie zostały jeszcze omówione, ponieważ kontakty z łańcuchem budowlanym nie zostały jeszcze ustanowione.

2.3 Baza danych IMDS

IMDS jest systemem bazy danych opartym o Internet dotyczącym materiałów dla przemysłu motoryzacyjnego. Jest to wspólne przedsięwzięcie podjęte przez wszystkich większych producentów samochodów w Europie, Japonii, i USA. Baza danych jest wykorzystywana przez ponad 10,000 przedsiębiorstw i ponad 30,000 użytkowników zostało już zarejestrowanych. Zamierzeniem jest przechowywanie rejestracji dla wszystkich materiałów stosowanych w wytwarzaniu pojazdów, łącznie ze składem i zawartością substancji chemicznych (materiałowe karty charakterystyki). Baza danych umożliwia użytkownikowi sprawdzanie zgodności z przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Korzyść: informacje od dostawców dla wytwórców związane ze składem materiałów.

Istotność dla REACH: System informacji płynących w jednym kierunku od dostawcy do klienta. Umożliwia dalszemu użytkownikowi przechowywanie rejestru zastosowań chemicznych. Potencjalnie może też być stosowana dla informowania dostawcy odnośnie zastosowań/informacji o narażeniu i informacji odnoszącej się do art. 30.

2.4 Eko-etykieta „EU flower” i inne regionalne eko-etykiety

Jest to dobrowolny system etykiet produktowych oparty na rozporządzeniu UE, zachęcający wszystkie kraje członkowskie UE do promowania i ustanawiania organizacji do zarządzania oznakowaniem na szczeblu krajowym. Etykieta ukierunkowana jest na dane związane z etapami istnienia produktu.

Chemikalia: podmioty mające taką etykietę przechowują rejestr wybranych niebezpiecznych substancji zakupionych od dostawców, co ma pomóc udokumentować zgodność z kryteriami etykiety. Podmioty mające etykietę proszą więc o dokumentację od dostawców odnośnie braku lub kontroli odnoszącej się do istotnych substancji.

Grupy produktów, w których kryteria etykiety mają pokrycie w rynku, albo ze względu na ilość podmiotów stosujących etykiety lub ze względu na przyjęcie kryteriów przez wielu producentów to: tekstylia, detergenty, sektor graficzny.

Zysk: etykiety sygnalizujące zgodność produktów z LCA w oparciu o minimalne kryteria. Pośrednią korzyścią są dokumenty ustanawiające kryteria użytkowane jako wytyczne dla wykonania w niektórych sektorach produktowych.

Istotność dla REACH: podmioty mające taką etykietę; dostawcy i sektory, w których kryteria eko-etykiety są na ogół stosowane jako standardy wykonania, przechowują rejestry zastosowania tych chemikaliów objętych dokumentem kryteriów eko-etykiety. Przyszłe uaktualnienia istotnych dokumentów kryteriów eko-etykiety mogłyby obejmować wymagania, aby informacje określone przez art. 30 były przedstawiane klientom.

2.5 Środowiskowe deklaracje produktowe (EPD)

Mają one formę informacji produktowej partej na Inwentaryzacji Etapu Istnienia. Systemy na szczeblu krajowym zostały stworzone we Włoszech i Szwecji, i są na etapie przygotowywania w Norwegii i Danii. Zostały one oparte o normę eko-etykiety ISO typ III. Informacja o chemikaliach obejmuje celowe parametry sum i szczególne substancje niebezpieczne.

Zasady Kategorii Produktowych dla produktów chemicznych zostały ustanowione dla systemu szwedzkiego.

Zysk: informacje wskazujące na wykonanie środowiskowe produktu, łącznie z wybranymi informacjami o chemikaliach.

Istotność dla REACH: system komunikacji łańcucha produktów dla preparatów i wyrobów. Potencjalnie może zapewniać istotne informacje w ramach REACH odnoszące się do zastosowania produktu w sektorach, w których środowiskowe deklaracje produktowe są często stosowane.

Możliwe jest również jego stosowanie do informowania dostawcy o zastosowaniach/narażeniach i podawania informacji związanej z art. 30 klientom.

3. Ogólne wymagania w istniejących przepisach dotyczących chemikaliów

Poniższa tabela przedstawia ogólne wymagania zgodnie z istniejącymi przepisami prawnymi. W lewej kolumnie wymieniony jest numer i nazwa dyrektywy UE. W kolumnie ‘obowiązki / zadania’

Wymagania odnośnie komunikacji

Dyrektywa	Obowiązki / zadania	Ważność dla REACH	Rola komunikacyjna / potrzeby spełnienia zadania	Wymagana wiedza specjalistyczna	Wdrożenie i zgodność	Implikacje odnośnie wytycznych, inne kwestie
67/548/EWG C&L substancji	Klasyfikacja i oznakowanie substancji bezpośrednio importowanych	Nie tak istotna jak DU lecz rola importera	Początek łańcucha dostaw (potrzeba) Zbieranie i zrozumienie informacji od eksportera dotyczących tożsamości substancji, dane dotyczące toksyczności, informacje do wykorzystania w karcie charakterystyki, jeśli są niebezpieczne	Ocena zagrożeniowa substancji Poszukiwanie dostępnych informacji o właściwościach substancji	Zgodnie z projektem NONS ⁴ (klasyfikacja jedynie w ramach rejestracji nowych substancji) klasyfikacja niebezpiecznych substancji jest często niewłaściwie dokonywana przez podmioty rejestrujące, co wskazuje na niepełne zrozumienie klasyfikacji.	Konieczne są wytyczne związane z systemem GHS → inny projekt Okres klasyfikacji i oznakowania w ramach GHS i wprowadzanie na rynek niejasne → mylenie z dostawą
67/548/EWG Zgłaszania nowych substancji	Notyfikacja w przypadku importowanych nowych substancji	Doświadczenie w zbieraniu i ocenie informacji związanych z substancjami	<u>Początek łańcucha dostaw (potrzeba)</u> Zbieranie informacji dotyczących składu nowych substancji w importowanych preparatach Zbieranie informacji o tożsamości substancji, dane	Sprawdzanie inwentarzy UE dla określenia statusu substancji Określenie konieczności i organizowanie testów właściwości substancji		Rejestracja substancji → inny projekt

⁴ NONS (1996): European Inspection Project on the Notification of New Substances [Notyfikacja Substancji Nowych], raport końcowy, Ministerstwo Budownictwa Mieszkaniowego, Planowania Przestrzennego i Środowiska VROM, Holandia, lipiec 1996

			dotyczące toksyczności, informacje do zawarcia w karcie charakterystyki dla materiałów niebezpiecznych Władze (obowiązek) Informacje w dokumentacji notyfikacji	Klasyfikacja substancji Ocena zagrożenia substancji		
99/45/KE Klasyfikacja, oznakowanie i pakowanie preparatów	Klasyfikacja preparatów	Pozostaje w ramach REACH	<u>Początek łańcucha dostaw (potrzeba)</u> Zbieranie informacji (zawartość, właściwości) o substancjach we własnej postaci lub zawartych w preparatach w stosowanych produktach własnych Sprawdzanie i informacje zwrotne w karcie charakterystyki dla materiałów niebezpiecznych	Poszukiwanie dostępnych informacji o właściwościach substancji Zrozumienie i umiejętność zastosowania kryteriów klasyfikacji Ocena zagrożenia substancji	Badania wykazały (np. ECLIPS, CLEEN) ⁵ że ponad 50% klasyfikacji i etykiet nie jest wykonanych prawidłowo	Problemy mogą wzrastać ze względu na wdrożenie systemu zharmonizowanego GHS (nowe zasady) → inny projekt Często mylące zmiany w klasyfikacji i znakowaniu związane z wprowadzaniem na rynek
	Oznakowanie / pakowanie preparatów	Pozostaje w ramach REACH	<u>Dół łańcucha dostaw (obowiązek)</u> Przedstawienie standardowych informacji na etykiecie i pakiet standardowej terminologii i narzędzi dla materiałów niebezpiecznych		Badania wykazały (np. ECLIPS, CLEEN) że ponad 50% klasyfikacji i etykiet nie jest wykonanych prawidłowo	Problemy związane z klasyfikacją, mogą się zwiększać na wdrożenie systemu zharmonizowanego GHS (nowe zasady) → inny projekt
91/155/EWG i	Przygotowanie	Pozostaje w ramach	<u>Dół łańcucha dostaw</u>		Wymagania kart	Udoskonalone

⁵ European Classification and Labelling Inspections of Preparations, including Safety Data Sheets, raport końcowy, czerwiec 2004, i Chemical Legislation European Enforcement Network, EU enforcement Project „EuroCad”, raport końcowy, Ministerstwo Budownictwa Mieszkaniowego, Planowania Przestrzennego i Środowiska VROM, Holandia, grudzień 2001

91/58/EWG Karty charakterystyki	karty charakterystyki	REACH	<p><u>(obowiązek)</u></p> <p>Przedstawianie karty charakterystyki zawodowemu użytkownikowi preparatu (przynajmniej przy I dostawie i po wszelkich zmianach) jeśli materiały są niebezpieczne lub zawierają niebezpieczne składniki</p> <p>Tłumaczenie na terminologię narodową klientów</p>		charakterystyki często nie spełnione (patrz sekcja dotycząca zgodności poniżej)	<p>wytyczne dla przygotowywania kart charakterystyki są konieczne.</p> <p>Dalsi użytkownicy potrzebują lepszej wiedzy w zrozumieniu / wykorzystywaniu kart charakterystyki celem egzekwowania lepszej jakości i podjęcia roli związanej z informacjami zwrotnymi</p>
76/769/EWG Ograniczenia dotyczące marketingu i zastosowania	<p>Zapewnianie, aby zabronione substancje nie były używane</p> <p>Zapewnianie spełniania warunków związanych z ograniczeniami</p>	Pozostaje w ramach REACH	<p><u>Początek łańcucha dostaw (potrzeba)</u></p> <p>Sprawdzenie składu substancji stosowanego preparatu</p> <p><u>Dół łańcucha dostaw (obowiązek)</u></p> <p>Informowanie o warunkach ograniczeń gdy ma to zastosowanie</p>	Wiedza w zakresie rozporządzeń	<p>Nie stwierdzono informacji dotyczących zgodności.</p> <p>Przeprowadzono kilka projektów wdrażających: CLEAN, Normic Council of Ministers</p>	<p>Wytyczne dotyczące ograniczeń mogą brać pod uwagę sposób, w jaki Dyrektywa jest obecnie wdrażana przez formulatorów. Nie podlega ocenie w ramach niniejszego projektu.</p>

Aneks 1

Obowiązkowe nagłówki karty charakterystyki (oraz nieobowiązkowe)

1. OZNACZENIE SUBSTANCJI / PREPARATU ORAZ PODMIOTU / PRZEDSIĘWZIĘCIA
  - 1.1 Identyfikacja substancji lub preparatu
  - 1.2 Zastosowanie substancji lub preparatu
  - 1.3 Identyfikacja podmiotu / przedsięwzięcia
  - 1.4 Numer awaryjny telefonu
2. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH
3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ
4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY
5. ŚRODKI PRZECIWPOŻAROWE
6. ŚRODKI PRZYPADKOWEGO UWOLNIENIA
7. STOSOWANIE I PRZECHOWYWANIE
  - 7.1 Operowanie
  - 7.2 Przechowywanie
  - 7.3 Szczegółne zastosowanie/ zastosowania
8. KONTROLA NARAŻENIA / OCHRONA OSOBISTA
  - 8.1 Wartości graniczne narażenia
  - 8.2 Kontrola narażenia
    - 8.2.1 *Kontrola narażenia zawodowego*
      - 8.2.1.1 Ochrona układu oddychania
      - 8.2.1.2 Ochrona rąk
      - 8.2.1.3 Ochrona oczu
      - 8.2.1.4 Ochrona skóry
    - 8.2.2 *Kontrola narażenia środowiskowego*
9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE
  - 9.1 Informacje ogólne
  - 9.2 Istotne informacje dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska
  - 9.3 Inne informacje
10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ
  - 10.1 Warunki do unikania
  - 10.2 Materiały do unikania
  - 10.3 Niebezpieczne produkty rozkładu
11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE
12. INFORMACJE EKOLOGICZNE
  - 12.1 Eko-toksyczność
  - 12.2 Mobilność
  - 12.3 Trwałość i podleganie rozkładowi
  - 12.4 Potencjał bioakumulacyjny
  - 12.5 Inne szkodliwe efekty
13. KWESTIE ZWIĄZANE Z UTYLIZACJĄ
14. INFORMACJA O PRZEWOŻENIU
15. INFORMACJA O PRZEPISACH PRAWNYCH
16. INNE INFORMACJE